

TBMM

(S. Sayısı: 686)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışışleri Komisyonu Raporu (1/749)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

31/8/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1741/3623

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 17/8/2009 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, çeşitli pazarlara giriş imkanını da getiren doğrudan yabancı yatırımları taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuk düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı

Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 80 ülke ile anılan anlaşma imzalanmıştır.

Hırvatistan, AB'ye üye olmasının ardından, AB'ye üye ülkelerin üçüncü ülkeler ile imzaladığı anlaşmaların AB mevzuatı ile uyumlu olması yükümlülüğü çerçevesinde Türkiye ile 12/2/1996 tarihinde imzalanmış olan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın tadil edilmesi amacıyla talepte bulunmuş, söz konusu talep çerçevesinde iki ülke heyetleri arasında gerçekleştirilen müzakereler neticesinde Ek Protokol metni 18/2/2009 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti arasında 12/2/1996 tarihinde imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasını tadil eden Ek Protokol'ün esasları aşağıda özet halinde sunulmaktadır:

1 - Ek Protokolün 1 inci maddesi ile 1996 tarihli Anlaşmanın 1 inci maddesinde yer alan "yatırım" tanımı sadece doğrudan yabancı yatırımları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve yatırımların Anlaşma kapsamında değerlendirilebilmesi için ekonomik bir faaliyetle bağlantılı olma şartı getirilmiştir.

2- Ek Protokol'ün 2 nci maddesi ile 1996 tarihli Anlaşmanın "Yatırımların Teşviki ve Korunması" başlıklı 2 nci maddesi yeniden düzenlenerek, maddenin milli muamele ve en çok kayırılan ulus kaydına ilişkin hükümleri daha ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Maddede her bir Akit Tarafın her zaman kendi ülkesinde kurulmuş diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına ve bunların gelirlerine adil ve eşit muamelede bulunacağı, tam koruma ve güvenliğini sağlayacağı ve yatırımcıların yatırımları üzerindeki tasarruf haklarını makul olmayan, keyfi veya ayrımcı tedbirlerle kısıtlamayacağı hüküm altına alınmıştır. Maddeye ayrıca, bölgesel entegrasyon anlaşmalarından kaynaklanacak avantaj veya faydaların, söz konusu bölgesel entegrasyon oluşumuna üye olmayan ülke yatırımcılarına uygulanmasını önleyecek hükümler, karşılıklı olarak hüküm ve sonuç doğuracak şekilde eklenmiştir.

3- Ek Protokol'ün 3 üncü maddesi ile, 1996 tarihli Anlaşmanın "Ülkesine İade ve Transfer" başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan hükümlerin transferlere ilişkin olarak Avrupa Topluluğu Anlaşması'nın 59 uncu maddesi uyarınca ekonomik ve parasal birliğin işleyişinde ciddi sorunlar ile karşılaşılması halinde Avrupa Birliği tarafınca alınabilecek geçici önlemlere hâle getirmeyecek şekilde uygulanacağına dair ibare maddeye eklenmiştir.

4- Ek Protokol'ün 4 üncü maddesi ile 1996 tarihli Anlaşmaya eklenen 5/a maddesi ile, Akit Tarafların kamu düzeni, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi ya da yeniden tesis edilmesine yönelik yükümlülükleri ile bölgesel entegrasyon anlaşmalarından kaynaklanan temel güvenlik haklarının korunmasının Anlaşma hükümlerince engellenmeyeceği kayıt altına alınmaktadır. Bu maddeye göre, Akit Taraflardan birinin temel güvenlik haklarını koruyucu yönde bir eylemde bulunması halinde, diğer Akit Taraf da karşılıklılık ilkesi çerçevesinde birinci Akit Tarafa karşı aynı etkide olan eylemlerde bulunabilir ve bu eylemlerden doğan zararların tazmini için yatırımcılar uluslararası tahkim yoluna gidemez.

5- Ek Protokol'ün 5 inci maddesi ile 1996 tarihli Anlaşmanın "Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların çözümü"ne ilişkin 7 nci maddesinde değişiklik yapılarak, yatırımcının ev sahibi Akit Taraf ile arasında çıkabilecek bir yatırımın uyuşmazlığının çözülmesi amacıyla başvurabileceği mercilere ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemeleri de eklenmiş

ve yatırımcının sözkonusu uyuşmazlığı ulusal mahkemelere veya uluslararası tahkime sunması halinde, yaptığı seçimin nihai olacağına dair bir hüküm de Anlaşmaya eklenmiştir. Ayrıca anılan maddede, ülkemizin Yatırım Uyuşmazlıklarının çözümü için Uluslararası Merkez (International Centre for Settlement of Investment Disputes - ICSID) Sözleşmesini onaylamasının ardından 3/3/1989 tarihinde sunduğu bildirimde yer alan rezervlerin hüküm doğurmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

Bu çerçevede;

Anlaşmanın 7 nci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca; yalnızca ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye konusundaki ilgili mevzuatına uygun olarak, eğer varsa, gerekli izni almış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan ve fiilen başlamış uyuşmazlıklar, uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmalarına sunulacaktır.

Yine 7 nci maddede yapılan değişiklik uyarınca gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemelerinin yargılama yetkisi dahilinde kabul edilmekte olup, uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmalarına sunulmayacaktır.

6- Anlaşmaya Ek Protokol 'ün 6 ncı maddesi ile eklenen 7/a maddesi ise, ülkemizin ICSID Sözleşmesini onaylamasının ardından 3/3/1989 tarihinde Sözleşmenin 64 üncü maddesiyle ilgili olarak ICSID Sekretaryasına sunduğu bildirimde yer alan rezervlerine uygun olarak, ICSID Sözleşmenin yorumu ya da uygulanması ile ilgili olarak Akit Taraflar arasında ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların tek taraflı olarak Uluslararası Adalet Divanına götürülmesini önleyici yönde bir hüküm içermektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/749

7 Mart 2011

Karar No.: 174

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 31/8/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2009 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 3/3/2011 tarihli 23 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Ek Protokol ile "yatırım" tanımının sadece doğrudan yabancı yatırımları kapsamak, milli muamele ve en çok kayırılan ulus kaydına ilişkin hükümleri ayrıntılı düzenlemek, temel güvenlik haklarını korumak, uyuşmazlıkların çözümü ile ilgili hükümlerde değişiklikler yapmak gibi maksatlarla Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmaya değişiklikler getirildiği anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, iki Ülke arasındaki mevcut Anlaşmanın Tanımlar başlıklı 1 inci maddesinde, Yatırımların Teşviki ve Korunması başlıklı 2 nci maddesinde, Ülkesine İade ve Transfer başlıklı 4 üncü maddesinde, Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü başlıklı 7 nci maddesinde değişiklikler öngören ve mevcut Anlaşma'ya iki yeni madde ekleyen Ek Protokol'e bağlayıcılık kazandırılmasının Ülkemiz açısından faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Hüseyin Pazarcı</i>	<i>Onur Öymen</i>
Karabük	Balıkesir	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdag</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
Kütahya	Malatya	Mardin
Üye	Üye	
<i>Metin Ergun</i>	<i>Necip Taylan</i>	
Muğla	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA YÖNELİK ANLAŞMAYA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERE DAİR EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 18 Şubat 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Değişikliklere Dair Ek Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA YÖNELİK ANLAŞMAYA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERE DAİR EK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Gv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE HIRVATİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE
KORUNMASINA YÖNELİK ANLAŞMAYA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLERE DAİR EK
PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaklardır),

12 Şubat 1996 tarihinde Zagreb'de imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması'na ilişkin Anlaşma (bundan sonra "Anlaşma" olarak anılacak) hususunda,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Anlaşmanın 1. Maddesi'nin 2'nci paragrafı, tadil edilerek, aşağıdaki gibi okunacaktır:

"2. "yatırım" terimi ev sahibi Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak yapılmış tüm doğrudan yatırımları ifade eder ve bir Akit Tarafın yatırımcısının diğer Akit Tarafın ülkesindeki ekonomik faaliyetleriyle bağlantılı olarak yatırılmış her türlü malvarlığı anlamına gelir ve özellikle, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, aşağıdakileri içerir:

- (a) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirâkin diğer şekilleri;
- (b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan ve yasal olarak ifa edilen diğer haklar;
- (c) taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, haciz, rehin gibi ayni haklar ve benzeri diğer haklar;
- (d) telif hakları, patentler, lisanslar, sınai tasarımlar, teknik prosesler gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları; aynı zamanda ticarî markalar, peştemaliye, know-how ve benzeri diğer haklar;
- (e) Akit Tarafların ülkelerinde, daha sonra tanımlandığı şekilde, doğal kaynakların aranması, istihracı, işlenmesi veya kullanılması gibi konulardaki imtiyazları da içerecek şekilde, kanun veya sözleşme uyarınca sağlanan iş imtiyazları."

Madde 2

Anlaşmanın 2'nci Maddesi, tadil edilerek aşağıdaki gibi okunacaktır:

" Madde 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının kendi ülkesindeki yatırımlarını teşvik edecek ve bu gibi yatırımlara ve bunlarla bağlantılı faaliyetlere kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde izin verecektir. Bir Akit Taraf kendi ülkesine bir yatırımı kabul ettiğinde, kendi kanun ve düzenlemelerine uygun olarak bu gibi bir yatırımla ve lisans anlaşmalarının yürütülmesi ile teknik, ticari veya idari yardım sözleşmeleriyle ilgili gerekli izinleri verecektir.

2. Her bir Akit Taraf, her zaman kendi ülkesinde kurulmuş yatırımlara ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının gelirlerine adil ve eşit bir muamele tanıyacak, tam koruma ve güvenlik sağlayacaktır.

3. Her bir Akit Taraf kendi ülkesindeki diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarının yönetimini, bakımını, kullanımını, tasarrufunu, iktisabını ya da satışını makul olmayan keyfi veya ayrımcı tedbirlerle kısıtlamayacaktır.

4. Akit Tarafların, yabancıların ülkeye girişi, geçici ikameti ve istihdamı ile ilgili kanun ve düzenlemelerine uygun olarak:

(a) Akit Taraflardan her birinin vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Akit Tarafın yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak amacıyla diğer Akit Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir;

(b) Bir Akit Tarafın yürürlükteki kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde yasal olarak kurulan ve diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımları olan şirketler seçtikleri idari ve teknik personeli tâbiyetlerine bakılmaksızın istihdam etmeye mezun olacaklardır.

5. Her bir Akit Taraf kurulmuş bu yatırımlara ya da yatırımcıların gelirlerine, hangisi en elverişli ise, benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığından daha az elverişli olmayan bir muamele uygulayacaktır.

6. Bu Madde'deki Ulusal Muamele ve En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi hükümleri bir Akit Tarafın bir gümrük birliğine, ekonomik ya da parasal birliğe, bir ortak pazara ya da serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan yükümlülüklerine, uygun olarak sağlanan menfaatlere uygulanmayacaktır.

7. Bu Anlaşma'nın hükümleri bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına; bu Akit Tarafın bir gümrük birliğine, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya bir serbest ticaret bölgesine üyeliğinden, bir uluslararası anlaşma veya sözü edilen gümrük birliği, ekonomik veya parasal birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesinin karşılıklılık düzenlemesinden kaynaklanarak üçüncü bir devletin yatırımcılarına tanınan herhangi bir muamele, öncelik veya ayrıcalığın faydalarını tanımakla yükümlü olduğu şekilde yorumlanmayacaktır.

8. Bu Anlaşmanın hükümleri bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına veya bu gibi yatırımcıların yatırımlarına veya gelirlerine tamamen ya da büyük ölçüde vergilendirme ile ilgili herhangi bir uluslararası anlaşma ya da düzenlemeden dolayı uygulanan muamele, öncelik veya ayrıcalığın uygulamaya zorunlu olacağı şeklinde yorumlanmayacaktır."

Madde 3

Anlaşmanın 4'üncü Maddesi, paragraf 2 'den sonra aşağıdaki yeni paragraf 3'ün eklenmesi suretiyle tadil edilecektir:

"3. Bu Maddenin 1'inci ve 2'nci paragrafları Avrupa Topluluğu tarafından alınan önlemlere halel getirmeyecek şekilde uygulanacaktır."

Madde 4

Anlaşmanın 5'inci Maddesinden sonra yeni 5a Maddesi eklenecek ve aşağıdaki şekilde okunacaktır:

"Madde 5a Temel Güvenlik Hakları

1. İşbu Anlaşma, her bir Akit Tarafın; kamu düzenini sürdürmesi için gerekli tedbirleri almasını, uluslararası barış ya da güvenliğin sürdürülmesi ya da yeniden tesisine yönelik yükümlülüklerini yerine getirmesini, ya da bir gümrük birliği, ekonomik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya bir serbest ticaret bölgesine üyeliğinden kaynaklanan hakları içerebilecek kendi temel güvenlik haklarını korumasını engellemeyecektir.

2. Eğer bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa karşı bu Maddenin birinci paragrafına uygun olarak herhangi bir eylemde bulunursa ya da tedbirler alırsa, kendisine karşı eyleme geçilen ya da tedbirler alınan diğer Akit Taraf karşılıklılık ilkesi çerçevesinde birinci Akit Tarafa karşı aynı etkide olan eylemlerde bulunabilir ya da tedbirler alabilir. Bu gibi durumda, birinci Akit Tarafın bu gibi tedbirlerden etkilenen yatırımcıları, bu gibi tedbirlerin sonucu olarak oluşan zararların tazmini için bu Anlaşmanın 7'nci Maddesinde düzenlenen uluslararası tahkime başvuramazlar."

Madde 5

Anlaşmanın 7'nci maddesi tadil edilerek aşağıdaki şekilde okunacaktır:

"Madde 7 Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının bir yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırıma ev sahipliği yapan Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ve yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetli bir biçimde danışma ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; uyuşmazlık, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:

(a) Ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemesi, veya

(b) Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID), veya

(c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Usulü Kurallarına (UNCITRAL) göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi, veya

(d) Paris Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesi.

3. Yatırımcı uyuşmazlığı ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemesine veya uluslararası tahkime sunduğunda, yatırımcının bu tercihi nihaidir.

4. Bu Maddenin 2'nci paragrafının hükümlerine karşın;

a) yalnızca ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye konusundaki ilgili mevzuatına uygun olarak, eğer varsa, gerekli izni almış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan ve fiilen başlamış uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)'in yargılama yetkisine veya diğer uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulacaktır;

b) gayrimenkuller üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Tarafın ulusal mahkemelerinin yargılama yetkisindedir ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)'e ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulmayacaktır;

5. Tahkim kararı;

- İşbu Anlaşma'nın hükümlerine;
- kanunlar ihtilafı kurallarını da içerecek şekilde ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın ulusal hukukuna;
- uluslararası hukukun kurallarına ve evrensel olarak kabul edilen ilkelerine dayanarak alınmış olacaktır.

6. Tahkim Kararı uyuşmazlığın tarafı olan bütün Akit Taraflar için nihai ve bağlayıcıdır.

Her bir Akit Taraf, kendisini, verilen kararı kendi ulusal hukuku çerçevesinde yerine getirmeyi taahhüt eder.

Madde 6

İşbu Anlaşmanın 7'nci Maddesinden sonra yeni 7a Maddesi eklenecek ve aşağıdaki şekilde okunacaktır:

"Madde 7a

"Devletler ile diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin 64'üncü maddesi ile ilgili olarak:

Türkiye Cumhuriyeti, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi"nin yorumu ya da uygulanmasıyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti ile diğer herhangi bir Akit Devlet arasında ortaya çıkmış ve görüşmeler yoluyla çözülmemiş herhangi bir uyuşmazlığın Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmesini kabul etmeyecektir."

Madde 7

İşbu Ek Protokol Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır.

İşbu Ek Protokol, Akit Tarafların Ek Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal prosedürlerinin tamamlandığını diplomatik kanallar vasıtasıyla birbirlerine bildirdikleri yazılı bildirimlerin sonuncusunun alım tarihinden sonra otuzuncu günde yürürlüğe girecektir.

Ankara'da 18 Şubat 2009 tarihinde Türkçe, Hırvatça ve İngilizce dillerinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere iki orijinal nüsha halinde imzalanmıştır.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

İbrahim H. ÇANAKCI
Hazine Müsteşarı

Hırvatistan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Gordân BAKOTA
Hırvatistan Cumhuriyeti
Büyükelçisi

